

Typové příklady úloh z přijímacích zkoušek z českého jazyka pro šestileté studium 2012

Část I.

(10 bodů)

Doplňte vynechaná písmena:

Chystal se psát deník. Nebylo to protizáko.....é, protože žádné zákony už dávno neplatil....., ale kdyby se na to přišlo, bylo celkem jisté, že by za to dostal trest smrti. Nasadil špičku pera do násadky a olízl j....., aby se zbavila mastnoty. Namočil pero do inkoustu a na okamžik zaváhal. Pro koho vlastně ten deník píše? Jeho myšlenky chvíli bloudil..... kolem. Zvláštní bylo, že měl pocit, jako by nejentratil schopnost v.....jadřovat se, ale že dokonce zapo.....ěl, co chtěl původně říci. Uvědomoval si jen bílou stránku před sebou.

Pak najednoukončil..... veškeré pochybnosti a v záchvatu jakési paniky začal psát a jen nejasně si uvědomoval, co vše vlastně svěřuje papíru. Rukopis měl ještě dětsky ne.....kušený, písmena se neuspořádaně rozléval..... po stránce. Po chvíl..... zmizel..... čárky a tečky mezi jednotlivými větami.

Přestal psát pouze proto, že ho chytila křeč. Nevěděl, co ho při.....ělo, aby ze sebe v.....chrlil takový proud slov. Vzápětí mu ovšem na m.....sli v.....tanula další v.....pomínka na událost z dnešního rána, tak jasná a čistá. Byl přesvědčen, že deník se bez n..... nedokáže obejít. Teprve teď si totiž uvědomil, že právě tato událostpůsobila, že se rozhodl začít psát deník ještě dnes.

(George Orwell, 1984. Upraveno.)

Část II.

Pozorně si přečtete následující text a vyřešte úlohy 1) – 12), které se k němu vztahují:

Tradiční dělení období v pravěku vychází ze základního materiálu, který sloužil lidem k výrobě nástrojů a zbraní. Rozeznává se tedy starší, střední a mladší doba kamenná, doba bronzová a doba železná.

Nejstarší doklady o existenci člověka schopného vyrábět nástroje pocházejí z východní Afriky. **U pozůstatků koster homo habilis v dnešní Tanzanii byly kromě jiného nalezeny i velmi primitivní kamenné nástroje, ale zranění těchto kosterních pozůstatků také jasně naznačují, že předchůdci dnešních lidí byli stále ještě kořist a ne lovec.**

Ve střední době kamenné se situace velmi proměnila. Nálezy jasně naznačují již specializované nástroje – nože, vrtáky, rydla i oštěpy. Lidský rod se stával dominantním lovcem planety Země. Z rodu, který je často označován jako pračlověk, je nejznámější typ proslavený především nálezem kostry v Neandertalu, ovšem neandrtálci nebyli jediným

typem, jeho příbuzní byli doloženi i jinde, zejména v Asii a východní Africe. Nejzajímavější je také důkaz o existenci složitého myšlenkového života tehdejších lidí. Proměnil se vztah k zemřelým, kteří byli v tomto období již pohřbíváni.

Během mladší doby kamenné se již setkáváme s člověkem dnešního typu. Kromě specializovaného lovu jej provází i první výtvarné projevy. Malby na stěnách jeskyní zobrazují zvířata, vzácnější jsou nálezy vyobrazených lidí. Nejčastější teorie tvrdí, že umění sloužilo k magickým obřadům a mělo přinést úspěch při lovu.

V době, kdy převažovalo užívání bronzových nástrojů, existovaly už poměrně rozsáhlé oblasti, v nichž se užívalo písmo a rozvíjely se primitivní formy státu.

(Pavel Oliva, *Dějiny starověkého světa*. Upraveno.)

Úloha 2

(1 bod)

Zakroužkujte stylistický útvar, kterému odpovídá text ukázky:

- a) esej
- b) fejeton
- c) úvaha
- d) výklad

Úloha 4

(1 bod)

Vypište z textu latinský termín týkající se vývojového stadia člověka:

.....

Úloha 6

(2 body)

Zakroužkujte ta tvrzení, která přímo vyplývají z textu.

- a) Člověk uměl v době kamenné používat oheň.
- b) Člověk byl jako druh vždy silný lovec.
- c) Neandrtálec nebyl jediným typem pračlověka.
- d) Na jeskynních malbách jsou vyobrazena pouze zvířata, nikoliv lidé.
- e) Primitivní státy se rozvíjely v době bronzové.

Úloha 7

(1 bod)

Napište antonymum (opozitum), tj. slovo s opačným významem, ke slovu *primitivní*:

.....

Úloha 8

(2 body)

Přečtěte si tučně vyznačené souvětí v textu, graficky jej znázorněte a určete druh vedlejší věty (případně vedlejších vět):

Úloha 9

(2 body)

Vypište z textu přívlastek postupně rozvíjející (i s řídicím podstatným jménem):

.....

Podtrhněte přívlastek neshodný ve větě:

Během mladší doby kamenné se setkáváme již s člověkem dnešního typu.

Úloha 12

(2 body)

Určete zvýrazněné větné členy ve větě: Nejstarší doklady o existenci člověka schopného vyrábět nástroje pocházejí z východní Afriky.

Nepoužívejte zkratky, nezapomeňte na druh příslovečného určení a typ přívlastku (pokud se v řešení vyskytují):

nejstarší	o existenci	pocházejí	z Afriky